

FEDERACJA ZWIĄZKÓW PRACODAWCÓW –
DZIERŻAWCÓW I WŁAŚCICIELI ROLNYCH

Warszawa, dnia 10 listopada 2020 r.

Sz. P. Grzegorz Puda

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dotyczy: zwalczania ASF na terenie kraju

Szanowny Panie Ministrze!

Poniżej przedstawiamy nasze wnioski dotyczące bieżących problemów związanych ze zwalczaniem ASF:

Przemieszczanie świń ze strefy niebieskiej do czerwonej oraz z czerwonej do białej

Po ponad 6 latach walki z chorobą w dalszym ciągu zdarza się blokowanie przemieszczenia świń przez PLW. Problemy dotyczą głównie nowych obszarów objętych czerwoną i niebieską strefą ASF, gdzie wirus wcześniej nie występował. Odmowa często uzasadniana jest **analizą ryzyka** przeprowadzana przez PLW, która została wprowadzona *Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia z dnia 2 lutego 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń* (Dz.U. 2018 poz. 328). Zamiast uznaniowości PLW wyrażonej w analizie ryzyka, wnioskujemy o wprowadzenie jasnych i jednoznacznych zasad przemieszczania świń pomiędzy strefami. W przeciwnym wypadku grozi paraliż w wielu gospodarstwach utrzymującym świnie.

Łączenie transportu świń skupowanych w tej samej strefie

Do tej pory nie został rozwiązany problem łączenia transportów świń skupionych z tej samej strefy. W rezultacie podmiot skupujący musi wysyłać oddzielne transporty po odbiór świń do każdego gospodarstwa. Brak możliwości łączenia transportów zwiększa koszty transportu oraz ogranicza elastyczność określania dat odbioru żywca. Wnioskujemy o wydanie wytycznych, na zasadzie których bezpiecznie można byłoby łączyć transporty żywca pochodzące z różnych gospodarstw z tej samej strefy ASF.

Zdejmowanie zakazu w obszarach zapowietrzonych i zagrożonych

Zgodnie z przepisami zakaz przemieszczania świń w obszarach zapowietrzonych i zagrożonych wynosi odpowiednio 40 i 30 dni. PLW mogą ten okres skrócić do 30 dni w obszarach zapowietrzonych oraz 20 dni w obszarach zagrożonych. Rolnicy jednak w codziennej praktyce spotykają się z decyzjami wydłużającymi te okresy powyżej standardowe 40/30 dni. Możemy się domyślać, że powodem są braki kadrowe w niektórych inspektoratach, co uniemożliwia szybkie dokonanie czynności sprawdzających i badań krwi we wszystkich gospodarstwach utrzymujących świnie, które znalazły się w strefie zapowietrzonej i zagrożonej. Wnioskujemy o uzupełnienie braków kadrowych w Powiatowych Inspektoratach Weterynarii oraz o czasowe przesunięcie pracowników inspektoratów z innych powiatów do dokonania niezbędnych kontroli i monitoringu w strefach zapowietrzonych i zagrożonych.

Pobieranie próbek do badań w kierunku ASF

Pobieranie próbek krwi do badań w kierunku ASF generuje dodatkowe koszty pracy dla producentów świń, stres dla zwierząt oraz związane jest z regularnym wchodzeniem osób spoza obsługi w bezpośredni kontakt z trzodą chlewną. Wnioskujemy o umożliwienie pobierania próbek krwi do badań przez lekarzy standardowo opiekujących się stadem. Gdzie jest to możliwe, zalecamy jak najszybsze przechodzenie na pobieranie próbek z kości długich i organów od zwierząt padłych.

Okres oczekiwania na wyniki badań próbek krwi

Zarówno braki kadrowe w IW, problemy logistyczne oraz rosnąca liczba próbek przekazywanych do badań w kierunku ASF powoduje wydłużenie okresu oczekiwania na wyniki badań do 5 (a czasami 6) dni. W związku z 7 dniowym terminem ważności badań od momentu pobrania próbek rolnicy mają duże trudności w organizacji odbioru żywca wieprzowego przez podmioty skupujące. Widzimy pilną potrzebę udroźnienia i skrócenia okresu oczekiwania na wyniki badań do 3 dni.

Znoszenie stref niebieskich

Prawo unijne pozwala na znoszenie stref niebieskich po 3 miesiącach, jeżeli na danym terenie od 3 miesięcy nie odnotowywano ognisk i przypadków ASF. Wnosimy, aby w takich okolicznościach Inspekcja Weterynaryjna rutynowo występowała do Komisji Europejskiej o zniesienie strefy niebieskiej. Wiele stref niebieskich niepotrzebnie utrzymywanych jest ponad rok od wystąpienia ogniska.

Stygmatazowanie wieprzowiny ze stref niebieskich i czerwonych przez sieci handlowe

Postulujemy wprowadzenie zakazu stygmatazowania wieprzowiny ze stref niebieskich i czerwonych przez sieci handlowe. Wieprzowina z surowca pochodzącego ze stref ASF jest przebadana w kierunku ASF i jakościowo nie odbiega od surowca pochodzącego ze strefy białej. Ograniczenia handlowe dotyczą jedynie eksportu, a więc na rynku krajowym nie mają znaczenia. W związku ze stygmatazowaniem produktów wieprzowych z surowca pochodzącego ze stref ASF cena skupu w strefie czerwonej jest niższa o 20-30 gr/kg, a w niebieskiej o 40-80 gr/kg w porównaniu do cen skupu ze strefy białej. W rezultacie rolnicy, którzy produkują w strefach ASF, są pozbawieni możliwości równego konkutowania na rynku.

Bioasekuracja

Jednym z filarów walki z ASF jest bioasekuracji gospodarstw utrzymujących świnie. Do tej pory jednak nawet w gospodarstwach znajdujących się w strefach ASF funkcjonują gospodarstwa niespełniające podstawowych zasad zabezpieczenia biologicznego. Postulujemy likwidację takiej produkcji, gdyż naraża to sąsiadów na wszystkie konsekwencje i ograniczenia działania w strefie niebieskiej. Gospodarstwa, które są zainteresowane podniesieniem poziomu bioasekuracji, powinny mieć ciągły dostęp do środków publicznych przeznaczonych na ten cel.

Polowania zbiorowe

Pandemia Covid-19 nie może być powodem do wprowadzenia zakazu organizowania polowań zbiorowych, a tym samym do ograniczania skuteczności walki z ASF. Apelujemy o przywrócenie możliwości organizowania polowań zbiorowych po 24 października przy zachowaniu zasad dystansu społecznego, noszenia maseczek, dezynfekcji i mycia rąk. Od myśliwych wymagamy również zachowania zasad bioasekuracji podczas polowań w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa ASF.

Wyznaczenie zakładu skupującego i przetwarzającego świnie ze stref

Dedykowany zakład mięsny w strefie czerwonej /niebieskiej ograniczyłby przemieszczanie świń, często na duże odległości. Ponadto rolnicy nie musieliby sami poszukiwać zakładu, który skupuje świnie ze stref. Taki model przyjęty jest w Niemczech- świnie nie wyjeżdżają do uboju poza strefę czerwoną.

Z poważaniem

Aleksander Dargiewicz

Prezes Zarządu

Krajowego Związku Pracodawców –
Producentów Trzody Chlewnej
POLPIG

Mariusz Olejnik

Prezes Zarządu

Federacji Związków Pracodawców-
Dzierżawców i Właścicieli Rolnych

Ignacy Zaremba

Prezes Zarządu

Polski Związek Hodowców
i Producentów Trzody Chlewnej
POLSUS

Do wiadomości:

1. **Robert Telus**- Przewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
2. **Jerzy Chróścikowski**- Przewodniczący Senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi